

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.		
Fél évre . . . 5 . . .	Fél évre . . . 8 . . .		
Negyed évre . . . 2 . . .	Negyed évre . . . 4 . . .		
Egy óra . . . 1 . . .	Egy óra . . . 1 . . . 70 . . .		
Egyes szám ára 4 fillér.			

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, jan. 22.

A képviselőház mai ülésén folytatták a belügyi költségvetés tárgyalását. **H o l l ó** ismét a parlamenti reformot sürgette majd Széll vizontválasza után a képviselőház elfogadta a tételt. Utána **M a d r á s z** Imre szólalt fel. A szinügyi tételnél Rátkay László ostromozta a kormányt a nemzeti színház építése ügyében elfoglalt hazafiattlan álláspontjáért.

A haldokló királynő.

Eszméletlenül, kinos haldoklásban fekszik két nap óta a világhatalmas angol nemzet uralkodója, Viktória királynő. Hatvanhárom esztendeje igazgatja a föld leghatalmasabb népének kormányát, s ezalatt nem volt soha komolyabb betegsége. De az utolsó hónapokban rettenetes izgalmak érték. A délafrikai harcztérről érkezett rossz hírek idegessé tették s unokája, **V i k t o r K e r e s z t é l y** herceg a burok elleni harcban elesett.

E csapás végleg megtörte; elméjét homályosság borította el s betegség vett erőt testén. Így fekszik péntek óta a halál küszöbén, melyen, mikor e sorokat írjuk, talán már át is lépett.

Haldoklásáról a következő táviratokat kaptuk:

London, jan. 22.

Egész London virrasztott, aggódva leve az obsernei híreket. Az agonia bekövetkezett. Unokáját, Vilmos német császárt már nem ismerte meg, s a halál minden percében várható.

London, jan. 22.

A királyi család összegyülekezett a királynő hálószobájában. A katasztrófát minden pillanatban várják.

Madrid, jan. 22.

Az itteni sajtó Viktória királynő súlyos megbetegedéséről úgy emlékezik meg, hogy a királynő a transzváli-háború egy újabb áldozata.

London, jan. 22.

Londonban állandóan különvonat van készenlétben, hogy ha a katasztrófa bekövetkeznék bármely percében elindulhasson Osborneba.

Budapest, január 22.

Érk. d. u. 2 ó. 20 p.

Londonból déli 12 órakor érkezett sürgős távirat azt az öröndetes hírt hozza, hogy **V i k t o r i a** királynő **állapotában kis javulás állott be.** Felismert s hozzátartozói közzül többeket felismert.

Fejérváry miniszter állapota.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, jan. 22.

A miniszter állapota egész komoly és még mindig nincs túl a veszélyen. Ma déli 12 óráig még nem állott be semmiféle változás.

Verdi haldoklik.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Érk. d. u. 2 ó.

Róma, jan. 22.

Verdi a híres zeneszerző állapota, kinek esetétől lapunk más helyén emlékezünk meg, mint egy délután érkezett táviratunk jelenti agasztóan rosra fordult. Bármely pillanatban várható a katasztrófa bekövetkezése.

Az orvosok oda nyilatkoztak, hogy az agg zeneszerző **n e m é r i m e g a r e g g e l t.**

Gyilkos szerelmes.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Arad, jan. 22.

Szörnyű gyilkosságot követett el a szomszédos Galsán az éjjel egy debreczeni illetőségű ember, Hadrázi Gábor 25 éves festősegéd. Hadrázi Radinács Mila nevű fiatal menyecskének udvarolt, s mivel a fiatal asszony visszautasította udvarlását a mult este megleste az asszonyt és egy baltával lemészárolta. A gyilkos szerelmelet csendőrök letartóztatták.

Tőzsde.

Budapest, 1901. jan. 22.

Holländer Adolf és Fia debreczeni termény kereskedő cég távirati tudósítása a mai budapesti árakról:

Déli zárlat:

Buza	1901. Áprilisra	7.50	7.52
	1901. Októberre	7.61	7.62
Rozs	1901. Áprilisra	7.33	7.34
Tengeri	1901. Májusra	6.—	6.01
Zab	1901. Áprilisra	5.02	5.03

Amerika $1\frac{3}{8}$ magasabb.
Készáru üzlet változatlan.

Az ország kitartottjai.

Most tárgyalja a képviselőház a belügyi kormányzat évi költségvetését, a mely — talán mondani is fölösleges — megint emelkedő. Csodálatos igazán. Mentül szegényebb és kiszarraltabb az ország, annál inkább emelkedik az állami költségvetés. Az ipar és kereskedelem pang, a munkások ezrei éheznek és munka nélkül lézengenek, az őstermelők fülig usznak a nyomorban és adósságban és a kormányzat költségei egyre emelkednek. Hová fog vezetni az ilyen gazdálkodás? Kétségtelenül az anyagi tönk lesz a vége. A **l a p u s z t u l t**, — kiszipolyozott ország lakossága össze fog roskadni a súlyos terhek alatt. Szinte úgy tetszik, mintha a magyar kormány minden áron kezére játszana azon osztrák törekvésnek, hogy Magyarországot kol-dusbotra kell előbb juttatni.

Ha közelebbről vizsgáljuk a költségvetést, sok olyan tételre akadunk, melyek merőben fölöslegesek, és akadunk olyan tételekre, ahol a kormány igen szűkmarku. Ott van a miniszterek és főispánok nyugdíja. Ezt a borsos tételt, egyszerűen törölni kellene. Mire való pl. Tisza Kálmánnak tizenötezer korona nyugdíj. Gazdag ember, a politikai szereplése alatt anyagilag nem jutott tönkre. Ma is képviselő.

Nem rokkant, hiszen ma is minden este kártyázik a szabadelvű körben. Képviselői fizetését is fölveszi rendesen. Miért adnak hát neki nyugdíjat? Hogy tömjék a zsebét az olyan embernek, aki se a szegényeknek, se egyházának soha egyetlen fillért nem adott? Aki csak kihasználta a közcél, de a közcélra önzetlenül soha nem is gondolt. Minek a többi volt miniszternek és az önkénykedő, jogot és igazságot eltipró főispánoknak a nyugdíj.

Miért adnak nyugdíjat a vadoláh Axente Szevernek, aki halomra gyilkoltatta a szabadságharcban a magyarokat, a védtelen nőket és gyermekeket? Borzasztóság ez, valóságos szegénye az állítólag magyar nemzeti állannak. A magyarság hőhérának, a gyilkosnak, a fickónak, a véres kezű vadoláh, hazaárulónak nyugdíjat adni az ország pénzéből. Hallatlan czudarság ez s igazi jó birkatüremre vall, hogy a magyar állam pénzén megvé-

nült magyar gyilkos fickó fölveheti egyáltalában ezt a nyugdíjat és hogy félszázad óta nem szedte darabokra az igazságos felháborodás, a rögtön ítélkező népakarat.

Bezzeg a szegény öreg honvédek, a magyar szabadságharc félistenei iránt szükmarku az állam. Még félmillió korona sem jut nekik. Hat-nyolcz koronát kapnak a hősök. Szégyen, gyalázat. Mért nem adnak még az ilyen nyugdíj mellé koldusbotot is.

Ilyen a magyar igazság. A haza megmentőinek koldusbot, a haza tönkretévőinek pedig dus nyugdíj jut.

Az ország tönkretévői, az ország kitartottjai, a szabadságharcosok pedig az ország koldusai.

Hát van-e undorítóbb valami, mint a mostani magyar nemzeti politika?

A „párt-egység.”

Olykor nagyon különös módon bizonyul be valamelyes dolognak az igazsága. Például a jelenlegi szabadelvű párt egységét Falk Miksa és Széll Kálmán mult hét-főn fényesen demonstráltak a Lloyd-klubba. A szép jelenetet a t. Házban ismételték Ivánka Oszkár és Konkoly-Thege Sándor, végeztül pedig Széll Kálmán peremptorice kijelentette, hogy a nemzeti párt „önzetlenül olvadt bele a szabadelvű pártba, és hogy ez a beolvadás már a Széll-kormány teljes megalakulása után történt, hogy tehát a nemzeti párt ezért sem kaphatott helyet a Széll-kormányban . . . 1899. márczius óta változás állott be a Felső körüli miniszterium vezetésében és 1899. márczius óta még mindig Széll Kálmán a belügyminiszterium ideiglenes vezetője. Miért nem merete Széll Kálmán egy nemzeti pártinak adni Széchenyi Manó tárczáját és a belügyi tárczát. Egyszerűen azért, mert a nemzeti párt „önzetlen”, nem pedig azért, mert a régi gárdisták meg nem engedték a nemzeti pártiak érvényesülését.

Népszámlálási kalandok.

A „Debreczen” eredeti tárczája.

Elbeszélés után írta: **Galánffy Lajos.**

I.

Engemet is beválasztottak a népszámláló apostolok közé, nekem is kezeimbe adták a fehér lapokat, utnak indítottak városom egyik kerületébe népszámlálni. — Mondhatom: sohasem voltak nehezebb napjaim.

Apostoloskodásom első napján ki lelt a hideg, második napon majd elvesztettem szemem világát, harmadik napon akaratom ellenére kihúzták egyik zápfogamat. Sokat, nagyon sokat szenvedtem, sok casus történt velem. Elmondok ezekből egy kettőt.

Sz . . . -ik háznál kezdtem. Kopogtattam az első ajtón egyszer . . . kétszer . . . háromszor, semmi nesz, semmi hang. Bizonyosan az első szoba ajtaja — gondolám — s benyitottam. Jaj! majd sóbálvánnyá váltam ijedtemben. Egy koros szüzecke szobájában voltam. A szoba tulajdonosnője álló tükre előtt ült reggeli pongyolájában háttal felém, bal kezével patyolat kendőjét szoritva arcára, jobb kezével folytonosan távoztást intve, haragos szeméből villámokat szórva reám.

A női kérdés.

jan. 22.

Ez a probléma mindig időszerű. Igaz ugyan, hogy a női kérdésnek legtermészetesebb megoldása a: férjhezmenés, de hát uram Istenem, mit csináljon az a szegény leány, a kinek nincsen a házitűzhely megállapításához megkívántató pénzmag.

Talán addig várjon ez a szegény tatár, a mig vén leány lesz belőle s egészen elhervad.

Bizonytal helyesebben tesz, ha olyan pályára szánja magát, a melyhez megvan a kellő szellemi képessége, rátermettsége s gyakorlati érzéke és a mely tulajdonságoknak révén előbb utóbb érvényesülhet.

A közfelfogás elől nem igen lehet kitérni s a világ rendesen azt szokta mondani, hogy a lakás, háztartás, a toalet stb. igen sokba kerül s azért legkevésbé sem lehet csodálkozni, hogy a fiatal emberek nem dobják oda arany függetlenségüket. Hát ebben is sok igazság van.

A magyar anyák, akiknek esetleg több leányuk van, keserűen jajdulnak fel ezen a nézet ellen s igaztalannak tartják ezt a nézetet, mert, ugymond, tagadhatatlan ugyan hogy a házasság vagy rózsaláncz, vagy a rabláncznál is nehezebb, de hát mindennek a férfi az oka, mert ha a nőnek, bármily csunya és korlátolt elméjű is, de ha nagy vagyona van, akkor már nem törődnek azzal a férfival, s figyelmen kívül hagyják, vajjon van-e műveltsége, házas-e, szerény-e, tud-e főzni, hanem akkor a szeretleket könnyen kimondják s eltörpül minden kifogás, a mit az ilyen házasság ellen joggal lehet felhozni.

Mit nekik a szép és művelt lélek, még azt is elengedik ilyenkor a férfiak, hogy a

Mindezeket a nagy tükörből jól láthattam.

Elmondám jövetelem czélját. Rám se hederített. — Megértetem, hogy irni is fogok. — Egyet bicezentett fejével, mintha mondta volna, „bánom is én”. Oda kuporodtam egy kerek asztalhoz, kiszedegtettem zsebemből az irótollat, s a srófos kalamárist, s kérdezgetve jegyezgetni kezdtem.

Mi a neve? Ugy is tudja! — Hm! — Hol született? Találja ki! — Nagyot néztem. — Hány éves? Mi köze hozzá! S hajamat kezdtem borzolgatni. — Férjes-e vagy hajadon? Ne bosszantson! De már erre magam is bosszankodni kezdtem. Foglalkozása, Keresete?

Szemtelen! — Felugrottam — Igen! szemtelen! engemet saját házamban ilyen kérdéssel ostromolni . . . takarodjék ki az ur szobámból! vagy . . . és a kefesprű után nyult.

Ekkor láttam egy pillanatra csak, hogy arezának egyik fele . . . a bal, melyet a patyolat kendővel elfedve tartott, rózsa-piros, az a másik, a jobb oldali rész meg halvány volt.

Hanem annyit mondhatok, hogy a vaczkából felvert nyul nem iramodik jobban a nagy világnak, mint ahogy én az ajtónak rontottam . . . s pár perez alatt az udvaron

kedves nagysád a kaczerság művészetében kitünően jártas vagy ha egy kissé pupos is.

A jó nevelésű nőt a legtöbb esetben ott hagyják még akkor is, ha testi báj dolgában vetélkedik Cleopatrával. Hány esetet tudnánk felhozni az életből, a mikor a férfi futtában szerelemre látszik lobbani a nő iránt abban a tudatban, hogy gazdag, de mikor később megtudja, hogy imádottjának semmije sincs, csak az egyéniségében rejlő varázs, akkor százféle ürügyet keresve, csakhamar cserben hagyja s kibontakozik a házasság köteleke alól.

Mi tagadás benne, mondjuk ki nyíltan, hogy mostanság a szálló igék legelterjedtebb és legdivatosabb fajtája a házasság csődje.

Kevés a pénz, tehát kevés a házasság. Nem vonható ugyan kétségbe, hogy helyel-közzele akad olyan házasság is, a melyet az égben kötnek, vagyis a mikor a szerető szivek egyesülnek, de hát az olyan ritkaság, mint a fehér holló.

Nagyon helyes tehát a kormánynak abbéli intézkedése, hogy a nők számára sok olyan pályát nyit meg, a melyektől a nők azelőtt el voltak zárva. Tengernyi ugyanis azoknak a nőknek a száma, a kik üzletekben, gyárakban kapnak alkalmazást, mint pénztárosok, könyvvezetők, vagy pedig a kik lapok kiadóhivatalaiban működnek avagy, gyorsírók és írógépek kezelői stb. Newyork főutezáiban például csak ugy hemzsegnek azok a tisztviselő leányok, a kik a hivatalokba járnak.

Az legkevésbé sem vonható kétségbe, hogy a női hivatás főtényezője a családi élet. A ki ebben tud boldogítani s a ki mennél magasabban áll a szeretet piedesztálján, ott annál magasabban áll a családi élet, mert lát a nőnek életezélja a család, feladata pedig a szeretet. A szerelemből

voltam. Szükség is volt e nagy sietségre, különben kiporolnak.

Ijedtemben a tollat, a tentatartót az asztalon felejtettem.

Tovább mentem. Változó szerencsével hol egyik, hol a másik házban irsogáltam. A toronyban delet harangoztak . . . Haza tértem.

Ebéd alatt jelentős pillantásokat vetve rám, egy kis csomagot tett elem az asztalra anyjukom, azzal a megjegyzéssel, hogy azt . . . a kisasszony küldi.

Hm! öreg! — hangzott felém a szó. Hát már másfelé is sántikálunk, mi?!

— Lelkem! tubiczám! — szoltam közbe — hiszen a népszámlálásnál a tentatartómat, a tollamat ott felejtettem . . .

— Semmi lellem! semmi tukiczám! dörgött reám mennyországom, bontsuk fel csak azt a csomagot izibe s lássuk, mi van benne, miféle édességeket kap az én uracskám innen is, onnan is. Egy . . . kettő . . . mi van abban az izében? Siess! ne szuszogj ugy vele, mint a rest cseléd a tollfosztással. Ide csak azzal a csomaggal, majd felbontom én, Ember! ha megcsaltál! . . . ha . . .

— Ne haragudjál, ne mérgeledjél olyan nagyon édes tubuskám! anygalkám! — szoltam hozzá fuvola hangon — hiszen . . .

— Semmi hiszen! semmi tubuskám!

kötött házasság a legszebb külső jelképe a lelkek egyesülésének, a szerelem nélküli házasság azonban a legpiszkosabb üzérkedés.

Színház.

New-york szépe.

Ugy tudjuk, hogy a New-york szépe nálunk megbukott s mégis egyre másra adják.

A szegény „A” bérlék már másodizben kénytelenek ezt az ostobaságot végignézni s a szereplők, ők is érzik a darab bukását, olyan kedvtelenül, vontatva játszanak, mint ha ők s sajnálkoznának a közönségen a miért kénytelen ilyen darabot megnézni, s bosszankodnak, amiért az igazgató annyiszor adat egy bukott darabot s kiállítja őt üres nézőtérnek. Ha már ezután tényleg végig kell szenvedni a közönségnek egy bukott darabot, több ízben is, legalább az előadás lenne olyan, melyben némi kárpótlást lennének.

Ellenkezéleg — úgy tapasztaljuk, minél gyakrabban adnak egy darabot, annál gyengébben játszik. Ugy volt ez a múlt héten s tegnap is a Newyork szepénél. Vontatott előadás, készültség minden részén meglátszott. A kar oly rosszul énekelt, hogy a zenekar vezető nehéz fáradsággal tudta biztos révbe terelni őket. Különböztetn nyomon tapasztaltuk, gyakran még a szóló énekeszámoknál is — hogy hol a zenekar, hol a kórus, avagy a szóló énekesek jártak elől néhány taktussal.

A rendezésre ezuttal több gondot fordítottak, csak azt nem értjük, miért vették el a harmadik felvonásbeli szóló tánczot a tánczosnőktől s adták Makraínénak. Szívesebben nézték volna bármelyiktől, mint Makraynéétől. Különböztetn is azért vannak a tánczosnők, hogy azokat szerepeltessék. Reméljük, hogy Newyork szepét legközelebb vasárnap d. u. üdvözölhetjük.

semmi anygalkám! Lássuk azt a csomagot, ki küldi, kihez jár turbékolni az én szürke gerliczem! — pergett bele az eleven kis motóla.

— Igy ni! Megvan! Itt van! Egy tentatartó, egy ócska tollszár, egy aranyszegélyű névjegy, a névjegyen öt águ korona, alatta Bájligethy Avél. Hát ide meg a hátlapra mi van írva? „Igen tisztelt kedves . . . i Péter ur!” Hm! Kddvosnek nevezi az én Péteremet. De már ezt hallja, kikérem magamnak! Lássuk csak tovább. „Itt küldöm a reggeli órákban nálam felejtett tentatartót, tollat és kérem a köztünk történekről . . .” Ember! mi történt köztek? Ha megcsaltál, véged . . .

— Angyalom! édes mindenem! hebegém feléje tárt karokkal.

— Távozzék tőlem! — mondá ő — ne közelítsen felém, közöttünk vége mindennek, értettük? ! hanem azért a fekete leves nem fog elmaradni turbékoló gerliczém! Lássuk csak tovább a drága sorokat . . . „a köztünk történekről ne szóljon senkinek, felhevült pillanatban tettem!”

Na! ezt már csakugyan szeretném tudni, mit tett felhevült pillanatban az a kedves Bájligethy Arél? csókolta e, ölelte-e? az én uramat, ezt a fuvola hangu madarat, ezt a barázda billegetőt, s visszaadta-e Adélkának mindezeket ez a gyönyörű mák-

R. Réthy Laura vendégszereplése.

Réthy asszony három nap mulva, Offenbach varázsos zenéjü operettjében, a Hoffmann meséiben lép fel. Ez különben is force-szerepe a művésznőnek s ebben mutatkozik is be az Operában, a Bianchi Bianka helyén. A Boszorkányvárbán a legtrikább művészi skálát mutatja be, egymaga játszan el Coraliét, a nehéz, a bravuros koloratur szerepet és Verust, a szubrett szerepet, melyben egészen új debreczeni kuplékat és gyönyörű betétdalt is énekel. Harmadik estélyén Nániban játszik, mely neki a legjobb szerepe. E három debutja közül a debreczeni közönség még egyikben sem látta őt. Bizunk benne, hogy mindhárom estén zsufolt ház fog őszinte lelkesedéssel tapsolni a művésznőnek.

Öngyilkos menyasszony.

Debreczen, január 22.

Egy fiatal munkásleány akarta tegnap délután magától eldobni az életet. Szigeti Mari 21 éves kefégyári munkás az öngyilkosjelölt, a ki elkeseredésében foszforoldatot ivott s most élet halál közt lebeg.

Már menyasszony volt a szerencsétlen teremtés. Egy derék, becsületes napszámos, Boldizsár János menyasszonya. A leány szülei nem is kifogásolták a házasságot, de a legény szülei mindent elkövettek, hogy fiukat a házasságról lebeszéljék s mikor ez sem használt, kinyilatkoztatták, hogy a házasságból semmi sem lesz, mert ők megtagadják hozzá a beleegyezésüket.

Ez keserítette el annyira a szerel-

virág . . . mi?! Egy, kettő, hallani akarom, mert addig nem lesz ám ebéd uracs-kám! Le is ut, fel is ut, nagy a világ . . . keressen magának más tanyát, itt ugyan nem hajtja le többé a fejét a puha párnára drága pillangóm!

— Asszonyom! asszonyom! — nyitott be lélekszakadva az ebédlőbe a szakácsné — a tészta . . . a kók . . . fut a formából . . . pedig a tűz . . .

— Tűz van! — ordítottam mint egy ujonnan megválasztott falusi tűzoltó parancsnok, — hol? merre?! aztán kalapot fejembe nyomva, bekecsembe vállamra vetve, eszeveszetten szaladtam az utcára, az utcáról egy szűk sikátoron keresztül a piacra. A piacon megállottam, nagyot fujtam, belebujtam prémes bekecsembe, s neki indultam a nagy utcának, hálát rebegeve az egek urának, hogy a kók . . . legalább estig megszabadított a kinszenvedéseimtől . . .

Brávo! kiálték fel örömben — midőn zsebembe nyulván itt vannak a fehér lapok, folytathatom az összérást, delet harangoznak, hátha jártomban, keltemben megkínál valaki egy kis papramorgóval. Estig csak kiállod ugy-e Péter! szólottam magamhoz.

(Vége köv.)

mes leányt, hogy az a férfi, a kit szíve, lelkének egész hevével szeret, nem lehet az övé. Tegnap dében felöltözött menyasszonyi ruhájába, fejére tette mirtusz koszoruját, a fátyolt s hirtelen elhatározással felhajtotta az előre elkészített foszforoldatot.

A szülők várták ebédre a leányt, de az nem jött elő. Délután látogatába jött hozzá a völegénye. akkor vették észre, hogy a leány szobájának az ajtaja zárva van. Mikor aztán többszöri zörgetés is eredménytelen volt, feltörték az ajtót. A szerencsétlen leány kinosan vergődve, halálra váltan fetrengett az ágyában.

Lélekszakadva futottak a házbeliek orvosért, a ki aztán hamarosan ellenmérget adott a leánynak. A leány állagota súlyos, de az orvosok állítása szerint — nem reménytelen.

NAPI HIREK.

Harc az öngyilkosság ellen.

Bónis István országgyűlési képviselő tegnap a „Budapesti Napló”-ban nyílt levelet közöl és abban az öngyilkosság ellen való társadalmi védekezésnek eszméjét veti fel.

Hát hiszen meglehetősen elkoportatott ez a téma is. Szídtuk eleget, meg is sirattuk eleget, de segíteni a bajon csak nem tudtunk. Tudja Isten, vannak betegségek, a melyeket csak a radikális kúra gyógyít, a többi apróbb kosmeliumok csak elősegítik a katasztrófát. Ilyennek tartom én az öngyilkosságot is.

Rokon betegség a párbajjal s attól csak annyiban különbözik; amennyiben az indító okai mások vagy az eredmény eltérő. De mindakettő gyökeres baj, mely testet-lelket egyaránt megtámad. Védekezni kellene ellenük, de mikor határozottabban szándékoznánk fellépni, észreveszszük, hogy előbb magunkat kell előbb kigyógyitnunk.

Igen helyes, észszerű dolog a Bónis képviselő terve, de legalább első tekintetre kivihetetlennek látszik. Hogy a társadalom, ez az összességében buta, testpedt tömeg mozduljon meg s erélyesen igyekezzék gátat vetni az öngyilkosság gyorsan terjedő betegségének.

A terv körülbelül ilyenforma lehetne. Mindenki, ki csak a társadalom tagjának vallja magát, igyekezzék önönmagában kiirtani minden gondolatot, mi az öngyilkosságra vezethetne. Aztán fokozottabb erővel, de minden körülmények között munkabeosztással hassunk társainkra, hogy őket is — akár betegek, akár nem — elriasszuk a szégyenletes tettek még csak a gondolatától is.

Mentő egyesület, gyors orvosi segély, gondos ápolás, a lelki malaszt szavai, mind-mind olyan dolgok, mikkel enyhít-

hetjük fizikailag s talán erkölcsileg is a már elkövetett bajt, de nem tettünk ezekkel semmit azon a téren, melyen az öngyilkosság bekövetkezését akarjuk meggátolni. Hiszen jóformán nem is az a baj, hogy néhány ember kioltja önéletét, ezek nagyrésze ugyanis érdemtelen arra, hogy éljen. Az az aggasztó, hogy a társadalomban ilyen betegség, ilyen ragály pusztíthat dulhat.

Itt a hiba; itt kell segíteni. Tanácskozások, konferenciák itt nem használnak. A nagy baj ellen még nagyobb erővel lépünk fel, akkor megszűnik e betegség.

Ugy legyen! —tán.

A braganzai herceg váltója.

Egyik helyi reggeli lap szombati számában a braganzai herceg sokat szellőztetett váltó ügyében bizonyára téves értesülés alapján azt a kommentárt fűzi az érdekes ügühöz, hogy a hercegnek házigazdája 9000 forintot adott kölcsön. E hirt a leghitelesebb forrásból vett értesülésünk alapján megegyezünk, mert házigazdája a herceggel semminemű pénzügyletet nem kötött s véleszéköttesben nem volt.

Feltört tanya.

Az elmúlt éjjel, — mint kabai levelezőnk írja — betörők garázdálkodtak B o r u s Lajos tanyáján. Éjszaka, mikor már mindenki nyugvóra tért az ismeretlen tetesek behatoltak az udvarra, s miután a két házörző ebnek mérgezett húst adtak, felfeszítették a magtár ajtaját s onnan nagy mennyiségű terményt elvittek. A rablók szekeren szállítottak el a zsákmányt, ezt bizonyítja legalább a magtár mellett elhuzódó kocsinyom és a helyszínen felejtett ostar. A cselédség csak reggel felé vette észre a betörést s bárha azonnal a keresésükre indultak a rablók, ezideig nem sikerült őket elfogni. A csendőrség is nyomozza a tetteseket.

Családi kör.

Ma kaptuk kézhez K o n c z Ákos jól szerkesztett lapjának a „Családi Kör”-nek ötödik számát. Az igen csinosan kiállított számot egyesnél-egyesebb közlemények élenkítik. Konez Ákos Vörösmartyról irt hosszabb cikket és a „Szerelem hatalma” czímmel kisebb elbeszélést, Vértessy Gyula fővárosi író „Ravatal mellett” czímen igen megkapó novellát, Lovász János, Suchán Elemér, Gál Zoltán, K. Tóth Kálmán elbeszéléseket, Szarvas Mariska és Szilágyi Imre pedig költeményeket. A számban egy genre kép és néhány ügyes apróság található.

A rák gyógyítása.

Az utóbbi években több ízben merült fel az a hír, hogy fölfedezték a rák bacillusát, miáltal e veszedelmes kór gyógyítása lehetővé válik. Most Rómából jön a hír, hogy Aristo Ranelletti olasz orvos a rákot biztosan

gyógyító szerumot talált fel. Az új szerummal állítólag több rákbeteget sikerrel gyógykezelték.

Himen.

Pető Imre üzletvezetőségi hivatalnok kedves, művelt leányát J o l á n t T ó t h Ferencz helybeli építés-vezető eljegyezte.

Öngyilkossági kísérlet.

Alaposan becsipelt az este L a k n á r József napszámos. Ebben a mámoros állapotában bubánatnak adta a fejét s hosszas elmélkedés után neki eresztette élesborotváját nyakacsigájának. Gyengén hatott be a szörvágó kés, de elég mélyen, hogy a jóképű atyafi megijedjen. Segítségért kezdett kiabálni, mire a szomszéd szobából előjött gazdája, ki bekötve a sebet, elállította a vérzést. A baj kisebb természetű, de azért jó — ideig kell Laknár urának megfeksüdni az ágyat. Azalatt elmélkedhetik arról a boldog gondolatról: Miért is van borotva a világon?

Felfedezett rablógyilkosság.

Fővárosi tudósítónktól kapjuk a következő érdekes hírt: Még 1891. évben történt, hogy S ü l e l m e d szilágy megyei községben meggyilkoltak és kiraboltak egy d e b r e c z e n i v a g y o n o s u r i embert. Most, kilencz év után, Egerháti csendőr-mesternek sikerült a rablógyilkost K o v á c s Máté sülelmedi gazdaember személyében felfedezni. Érdekes, hogy a gonosztevő oly módon igyekezett lelkiismeretét később megnyugtanni, hogy a rablott pénzből 2000 forintért egy fa-templomot vett és azt restaurálta. A gyilkost erős csendőri fedezet mellett beszálították a zllahi kir. törvényszék fogházába. A hír vétele után érdeklődtünk a meggyilkolt debreczeni uri ember kiléte után; de a legszorgosabb kutatásunk daczára sem tudtuk meg nevét, sőt arról sem tudnak, hogy egy debreczeni uri ember gyilkosság áldozata lett volna.

Eljegyzés.

Krausz Henriette előnyösen ismert női divatárusnöt eljegyezte Kertész Sándor.

Borzalmas öngyilkosság.

Mint Osnabruchból jelentik, az öngyilkosságnak furcsa és eddig szokatlan módját találta ki egy ottani sütőmester, hogy megszabaduljon az élet küzdelmeitől. Dinamittöltényt tett a szájába s aztán meggyújtotta. A dinamit felrobbant és a hatás valóban borzasztó volt: az öngyilkos fejét szilankokká forgácsolta a töltény. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Tizenkét cigány megfagyott.

Megrendítő szerenésatlenség történt tegnapelőtt éjjel Tökés község határában, a hol egy 12 tagból álló cigánykaravánt találtak megfagyva. A felvidéki csendőrség már régóta keres egy cigánykaravánt, amely több-

féle betöréseket követett el a Felvidéken. E hó 16-án a csendőrök két cigánykaravánt találtak portyázás közben, mivel azonban a nagy hideg miatt az uton nem tudták átvizsgálni a kocsikat, a cigányokat bekísérték Tökésre és ott a községi istállóban helyezték el őket. A kocsik átvizsgálása alkalmával több értékes lopott tárgyak találtak a kocsikban, melyeknek eredete iránt a csendőröknek vonakodtak fölvilágosítást adni. Az idő előrehaladottsága miatt a nyomozást másnap akarták folytatni a csendőrök, s az egész cigánykaravánt becsukták az istállóba. A cigányok azonban, kik a lopott tárgyakról nem akartak beszámolni, rosszul érezték magukat a meleg istállóban s éjjel fölnyitották annak ajtaját s a község háza bekerített udvarából a kerítésen átmászva megszöktek, hátrahagyva kocsijukat és lovaikat. A karaván azonban nem messzire haladhatott, mert a nagy hideg miatt alig egy óra járásnyira a községtől valamennyit az országút mellett összekuporodva, megfagyva találtak. A csendőrök hajnalban vették észre a cigányok szökését s nyomban keresésükre indultak s meg is találták őket, de már teljesen megfagyva.

Hentesek és mészárosok bálja.

Táncmulatságra készülnek a debreczeni hentes és mészáros ifjak e hó 26-án szombaton. A kedves és kedélyesnek ígérkező mulatságot, melyen Rácz Károly és fia jóhírű bandája gondoskodik a talpalávalólól, az Arany Bika szálló disztermében tartják meg. Belépti díj a mulatságra személy-jegy 2 korona, család-jegy 6 korona. Jegyek előre Debreczeni Lajos, Medgyasszay Sándor és Nagy Lajos üzletében válthatók. A mulatság iránt városzerte nagy érdeklődés mutatkozik.

A legújabb repülőgép.

Ó-becsei lapban olvassuk, hogy ott most B. Vilmos föltalálta a kormányozható repülőgépet, s a gép esztergályos s bádigos munkái már el is készültek. „Ha” — írja az illető vidéki lap — sikerül az összeállítás, sietni fogunk e helyen is a gép leírását és az elérendő sikert tudomásra hozni.

A magunk részéről egyelőre még nem bocsátkozhatunk az ó-becsei repülőgép bírálatába, mert még sehonnan zuhant le. Ha majd elkészül és lepottyán, vagy nem szuperál, akkor majd róla is megírjuk a tudósítást.

Mint Ó-Becseről táviratozzák, ott B. Vilmos ma délelőtt 9 óra 15 perczkor szállt föl először új szerkezetű repülőgéppel. A gép kitünően bevált, amennyiben mindjárt fölszállásakor kelet-északkeleti irányban neki repült egy akáczfának és fönnakadt. Mivel pedig úgy beleakadt a fa koronájába, hogy csak a gépezet meg rongálása árán lehetett volna leemelni, Ó-Becse előjárósága a feltalálóval együtt elhatározta, hogy a kormányozható lég-hajót az első felszállás emlékére egyszerűsmindenkorra fönt hagyják az akáczfán, hogy a nép is mindenkor közlő szemlélhesse a XX. század első repülőgépjét.

Heti bűnügyi főtárgyalások.

Január hó 23-án szerdán: Körösi Dániel s társa ellen, párviadat vétségéért. — Köhn Endre s társa ellen, hamis tanúzásra rábírást sommás büncselekményért. — Január

hó 25-én pénteken: Löw József s társa ellen párviadal vétségéért. — Kis (Karika) József ellen, összbüntetésért. Ugyan az nap még ítélet hirdetések.

Verdit szél ütötte.

Milanóból jelentik, hogy Verdit, a nagy zeneszerzőt szél ütötte. Az agg mester ma korán reggel kelt föl s jó kedvűen fogott a munkához. Nemsokára rosszul lett s el-
 áult. A fogadó személyzete hamarosan orvosokat hozott, a kik konstatálták, hogy Verdit gutaütés érte. Az élesztési kísérletek sokáig sikertelenek maradtak. Órák hosszat feküdt eszméletlenül az agg zene-
 költő s már-már azt hitték, hogy nem is tér magához többé. Végre délután három órákor visszanyerte eszméletét. Kétségbe-
 esve állotta körül Verdit környezete s már lemondott minden reményről. Az orvosok nagyon tartózkodva nyilatkoznak a mester állapotáról, tekintettel magas korára. Verdi nyolcvannolc éves. A nagybeteg élete komoly veszedelemben fory.

A milánói fogadó előtt még este is ezernyi sokaság tolongott s várta az újabb híreket Verdiről. Rómából érkezett jelentések szerint, hogy ott nagy izgatottságot keltett a milánói jelentés. Később telegramm érkezett, hogy a mester állapota nem oly aggasztó s az első hírek túlzottak voltak. Mascagni éppen akkor Carrara asszonyánál, Verdi unokájánál volt látogatóban s ott megnyugtatták őt a mester állapota felől. Verdi aránylag jól érzi magát, de feltétlenül nyugalomra van szüksége.

A kasszarabló főhadnagy.

A kasszarabló székesfehérvári katonatiszt, Dióssy főhadnagy szolgáját Vukovicsot akit Dióssy megérkezésekor szabadon bocsátottak, Pavicsicz tisztiszolgával együtt a budapesti térparanesnokság megkeresésére új bűllétartóztatták. Dióssyt az ezredes már kinevezte adjutánsnak, és be is járt állandóan gyakorolni az ezredirodába. Áthelyeztetése után Galicziából már nyílt levelező lapok jöttek pénzköveteléssel. Január 1-én is az ezredes felhívta egy 30 és 25 forintos ügynek a tisztázására, mert feljelentették.

Relytélyes gyilkosság.

Turia községben rejtélyes gyilkosság-
 nak jöttek a nyomára. Milodanovics Milán turiai lakos nem a legboldogabb családi életet élte a feleségével, a ki kapós hirben állott. Férj és feleség örökösen czivakodtak egymással s a menyecske egynehányszor már ott is hagyta az urát. Mindig vissza ment a szüleikhez Nedélyre. Ilyenkor a férje rendszeren utánna ment és megbékülve tértek vissza. Ezelőtt két héttel, amikor megint összeveszttek, az asszony eltűnt hazulról. — Milodánovics akkor azt mondta a szomszédoknak, hogy most már nem megyen többet a felesége után, ha elment, maradjon otthon.

E napokban aztán a Ferencz-csatorna sekélyebb részén jeget vágtak az emberek. A mint egy jégtáblát kivágtak és azt a partra húzták, észrevették, hogy egy női holttest van a jég alatt. A mint a testet a

jég alól kiszabadították, megismerték Milodánovitsnét, a kinek a nyakán és lábán néhány kövek voltak. A fölfedezésről azonnal értesítették a csendőrséget, amely az asszony férjét, Milodánovits Milánt kérdőre vonta. A férj tagadja, hogy ő lett volna a gyilkos. Minthogy azonban alapos a gyanu, hogy az asszonyt a férje ölte meg, a csendőrség a vizsgálóbíró megérkezétségéig fogva tartja Milodánovitsot.

A diákisasszony merénylete.

Párisból szenzációs merénylet hírért jelentik. Egy fiatal leány meg akart ölni egy öreg tanárt. Az esetről következő tudósítást vettük: Deschanell, az irodalomtörténet agg tanára Collége de Franceban népszerű felolvasásokat tart a francia regényirokról. Tegnapelőtt éppen Balzacot tárgyalta. Az előadás közben egy fiatal orosz nő, Zelo Vera nyugtalanodni kezdett, de társnője Zelinini Alexandrine folyton lecsilapította. A tanárnak egy megjegyzését ugyanis a leány célzásnak vette a saját magán viszonyaira. Előadás végeztével pedig, mikor az öreg ur távozott a tereméből Zelo Vera revolvert rántott s reá lött.

A lövés azonban Zelinini Alexandrine-t találta, a ki megvédte testével Deschanell-t. Azt hiszik, hogy a merénylő hiszteriában szenved. Mint Párisból utólag jelentik, a merénylő kisasszony bevallotta tettének okát. Azt mondja, hogy egy öreg ember megbántotta női becsületében és Deschanell aki nyolcvan éves, nagyon hasonlít ahhoz az öreg emberhez. Deschanell azt mondja, hogy sohasem látta a merénylő kisasszonyt. Zelinini kisasszony, a kinek állapota veszedelmes, önfeláldozásáért az arany mentő-
 érmet kapta.

Öngyilkos gőzmalomtulajdonos.

Szabadkáról megdöbbentő öngyilkosság hírért közlik velünk. Szentiványi Jó Gusztáv, gőzmalom- és nagytözsde-tulajdonos ma délután agyonlőtte magát. A derék öreg urat az egész város őszintén sajnálja. Ezelőtt két évvel is el akarta magát pusztítani. Elvágta a nyakát, de akkor az orvosi tudomány megmentette az életnek. Még csak el sem tudják képzelni, hogy mi adta a kezébe a fegyvert. Köztisztviselőben álló gazdag ember volt. Jó családjában rövid idő alatt ez az ötödik öngyilkosság.

Bál egy nagyhercegnél.

Mihály orosz nagyherceg Cannesben — mint egy távirat jelenti — Izabella főhercegnő tiszteletére ünnepséget rendezett. Az ünnepélyen a Cannesben időző fejedelmi személyek mind résztvettek.

Öngyilkos őrnagy.

Lovag Frank Henrik őrnagy, zágrábi térparanesnok, — mint Gráczból írják — tegnap délután föbelötte magát és meghalt. Az őrnagy tegnap délután egy lovas bérkocsin kiment Puntigamba, ott kiszállott s elhagyott helyen fel-alá járkált, mintha valakit keresne. Aztán visszatért a kocsihoz s azt mondotta a kocsisnak, hogy nem találta a kít várt és visszahajtatott. A Lenztéren pisztolydurranás riasztotta fel a kocsist. Leugrott a bakról, felrántotta az ajtót. Az őrnagy jobb halantékából patakzott a

vér. Mire kiemelték a kocsiból, már meghalt. Öngyilkosságának okát nem is sejtik. Magánlevelet hagyott hátra.

Korbács és revolver.

Szászvárosról levelezőnk csuf botrány hírért táviratozza. A románok ugyanis mulatságot rendeztek, a hol egy Floera Gyula nevű uriember megsértette Muntean Aurél előkelő ügyvéd feleségét.

Muntean a nején esett sérelmet megtorlandó, a kávéházban megkorbácsolta Floreát, a ki viszont revolvert rántott elő s rálőtt támadójára. A golyó célzott tévesztve, az ablaktáblát zúzta szét szerencsére nem tett kárt senkién. Az ügyet lovagias utra terelték.

A körösvölgyi Harpagon.

Nagyváradról írják: Toje Péter duzzad gazdag pesterei parasztbirtokost az Élesdről Pestérré vezető uton vérbe-fagyva holtan találták. Rengeteg vagyonnak volt az ura a rongyos, töpörödött aggastyán. Nagy jószágát, kincsaranyát hajtó földjeit állítólag uzsorával szerezte. Irni nem tudott, számolni is csak az ujján, de megvolt benne a paraszt minden fortélyos ravaszsága. Lehet, hogy valamelyik haragosa lötte agyon. Mert megölték a 65 éves Toje Pétert. Feketetón volt vásáron és vonaton jött hazafelé Élesdig. Ott több ismerőse látta, hogy jó esomé bankó van nála. Toje éjnek idején nekivágott a kietlen téli utnak. Másnap korán reggel holttestére akadtak az országuton. Fején két lövés volt s ebből kitűnik, hogy bűneset történt. Három évvel ezelőtt is éjnek idején megtámadták és leütötték, de Toje holtan tette magát és így menekült meg támadóitól.

Értesítés.

A kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy a betegsegélyző pénztári járulékok, az iparhatóság közbejöttével a munkaadók és munkások hozzájárulásával megállapított átlagos közönséges napi bérek alapján, a nagyméltósági kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur engedélye mellett az eddigi 2% helyett 3%-os kules szerint lesznek már a f. é. január hó 1-létől kezdve a kerületi betegsegélyző pénztárba befizetendők.

Éhhalál a templomban.

Siracusa egyik templomában a minap halva találtak egy asszonyt két kis gyermekével együtt. A szerencsétlenek éhen haltak meg. Eddig a jöszivű emberek adományai-
 ból éltek, de most, mikor a szigorú tél következtében Olaszországban is általános a nagy nyomor, az alamizsnának is vége szakadt. A szegény asszony hét napig füvet gyökeret, s hulladékot evett, s mikor már annyira elgyöngült, hogy járni sem tudott, este a templomban húzta meg magát a hol aztán másnapra meghalt éhen, két kis gyermekével együtt.

Van-e önnek aszthmája?

Dr. Schiffmann aszthma-pora a legmakacsabb esetekben is azonnali enyhülést és teljes gyógyulást hoz létre, a hol már semmi más szer nem segített. Kapható minden gyógyszerárban, csomagja kr. 3.20 és 5.80. A hol készletben nincs, onnan tessék Török J. gyógyszerészhez, Budapest, Király-
 utca 12 fordulni.

Mulatságok.**Farsangi naptár.**

Január 26. Hentes és mészáros ifjak bálja a Bikában.

Január 26. A debreczeni cipész, eszmadia munkások és kisiparosok szakegyete tánczestélye a Koronában.

Január 27. A debreczeni Iparos ifjuság önképző-egyletének bálja.

Febr. 2. Jogász és tisztviselő kör félére estélye.

Febr. 2. A debreczeni m. kir. posta és távirda altisztek és szolgák bálja.

Febr. 2. Kőművesek bálja a Koronában

A debreczeni postások bálja.

A debreczeni m. kir. posta és távirda altisztek és szolgák által saját özvegyeiket, árváikat segélyező és temetkezési egyesületük javára 1901. évi február hó 2-án, azaz szombaton a „Korona” dísztermében zártkörű jóékonycélú tánczvizalmat rendeznek. Belépti-díj személyenként 2 korona. Családjegy 3 személyre 4 korona. Jegyek előre válthatók a városi és pályaudvari postahivataloknál, a levélkézbesítőknél és este a pénztárnál. Kezdeté este 8 órakor. Zenész: Kiss Béla és zenekara. A rendező bizottság élén állanak: Vécsei Sándor háznagy. Merzsák Gyula elnök. Bartha József alelnök. Kopányi István pénztárnok. Gebei Ferencz ellenőr. Nagy István jegyző.

IRODALOM.**Dóczy József dalai.**

Dóczy József, az országszerte ismert dalköltő hirdeti hat új dalára előfizetést. Anélkül, hogy ismernők e még csak ezután megjelenő nótákat, bizvást dicserhetjük azokat. Olyan ember kinek lelkéből a „Nádfedeles kis házikóm”, „Felednelek”, „Kakuk madár” zengzetes dallamai fakadtak, a kinek dalait az ország összes énekesnői különös szeretettel dalolják, az ilyen embertől csak jót, csak gyönyörűt várhatunk. Dalaiiban édes visszaemlékezések, kedves ábrándok, titkos sejtelmek, boldog enyelgések s szívettépő fájdalmak hangjai csendülnek meg.

A dalok zongorára alkalmazva jelennek meg. Áruk 2 korona. Az előfizetési felhívás különben így szól:

Előfizetési felhívás.

Ujabb hat magyar dalomat szándékozom a dalkedvelőkhez eljuttatni abban a reményben, hogy azok, mint az eddig megjelent népszerűsége jutott dalaim, mint: „Felednelek, felednelek”, „Nádfedeles kis házikóm”, „Kakuk madár”, „Kit gyászol a fecskemadár”, „Szeretöt keresek”, „Magas a kaszárnya” stb. szintén megtalálják az utat a magyar közönség szívéhez.

Jóleső büszkeséggel említem fel, hogy dalaimat a magyar dalok királynőjén, a mi édes nagy Blahánénkon kívül még Küry Klára, Abrányiné, Fedák Sári, Ámon Margit urnők s a fővárosi színházak legelső művésznői tartották s tartják figyelmükre és terjesztésre érdemesnek, s előszeretettel éneklék azokat.

A dalok zongorára alkalmazva az 1901. évi február havában jelennek meg, díszes kiállításban s a hat dalt tartalmazó füzet előfizetési ára két korona, a mely címre: Dóczy József kir. pénzügyi s. titkár, Temesvár, pénzügyigazgatóság, az 1901. évi február hó 10-ig beküldendő. Két korona 20 fillérnek postautalványon leendő beküldése esetén a füzetet bérmentesen küldöm. Bolti ára magasabb lesz.

Gyilkossággal vádolt ur-asszony.

— Torontálmegye szenzációja —

január 22.

A szatmármegyei uridráma megismétlődött a délvidéken. A bűntény oka ugyan az, pénzről, sok pénzről volt szó. Csak a rémdráma hőseiben történt változás. A hős ezuttal nem testvér, hanem asszony, egy „gyenge” asszony.

De ugyanazon társaságból való, mint Papp Béla.

A „gyenge” asszony állítólag a férjét mérgezte meg, hogy örökségéhez jusson és most már nagyobb vagyonnal folytassa az életet — egy más emberrel. Szinte aggodalommal írjuk le az esetet.

A neveket még elhalgatjuk, mert a nevek tisztos polgári életben szerepeltek eddig.

S most, hogy egy bűntény kapcsán beszélnek róluk, érezzük a megdöbbenést, amelyet a lelkekben keltenek. Szinte halljuk a meglepetés kiáltásait:

— Lehetetlen! Lehetetlen!

A hír, melyet az esti órákban a véletlenség juttatott szerkesztésünkbe a következő:

Torontálmegye egyik virágzó községében Ittebén december 2-án temették el Sokman Bélát az ottani népbank igazgatóját.

Már a ravatálnál sugás bugás támadt. Az olyan kicsi községben az elejtett rossz szó, mint a szikra a szélvészben, gyorsan szárnyal szerteszét. Az elejtett rossz szóból gonosz kíméletlen gyanu támadt, mely mint futó tűz lángjai nyaldosták körül az özvegy magános lakását. Még nagyobb tápot nyert a gyanu, mikor híre futott, hogy az elhunyt 40,000 forint erejéig volt biztosítva.

December közepe táján a gyanu kíméletlen kézzel kopogtatott be az özvegyi lakba.

Rideg arcu hivatalos emberek jelentek meg ott és ránczolt homlokkal néztek a szép özvegyre.

— Miért halt meg az ura?

— Miért halt meg? Istenem, Istenem mit tudom én azt. Beteg volt, nagyon beteg. Különbben itt vannak a receptek.

Oh, azok a receptek a kuszált betűkkel, a melyekből az orvosok kiokoskodják, hogy a betegség a gyomorban és belekben fészkelhetett.

— Tehát a gyomra! Tehát a belei!

December 15-ikén ekszhumálták a holttestet. A hír úgy mondja, hogy mérget találtak benne. Annyi mérget, hogy attól nem egy, de három emberélet is elpusztult volna.

A törvény emberei még szigorubban ránczolták össze a homlokukat. És letartóztatták az özvegyet.

Meggyilkoltad az uradat!

Ez volt a vád. A „gyenge” asszony megingott. Kapkodott a levegő után, mint a fuldokló. A látszat tényleg kegyetlenül ellene vall. Az ura méregahalállal pusztult el, a 40,000 frt biztosítási összeget fölvette. A lakásán mérget találtak.

Szenvedélyes kitéréssel hangsúlyozta ártatlanságát. Mert fordulnak elő véletlenségek, a melyek olykor borzasztó fordulatot játszanak össze, hogy agyonüssenek egy becsületes életet, egy bánatba borult női lelket.

Biztatták a bankárnét, hogy ha nem ő okozta férje halálát, akkor kiderül az ártatlansága. De addig — tűrjön.

Nem tudott tűrni. A tömlőczenben öngyilkossági kísérletet követett el. A börtönőr idejében rohant be hozzá és leoldta nyakáról a ruhafélét, amelylyel magába akarta fulasztani boldogtalansággal teljes életét.

Mérget találtak a letartóztatott bankárné holmija között. A mérget tartalmazó üvegcéken a vigneták a bűntárs nyomára vezették a vizsgálóbíró. A bűntárs, állítólag egy nagybecskereki orvos, a ki a hír szerint bizalmas barátja volt az asszonynak. Az orvos pár nap óta eltűnt. Állítólag a nagybecskereki orvos Nagybecskerekre szökött.

Halálos veszedelem a Tisza fenekén.

január 22.

Jelentettük a minap, hogy milyen szerencsétlenség történt Algyón, a tiszai vasúti hid építése közben: a víz alatt dolgozó munkások majd hogy el nem pusztultak az egyik munka kamarában támadt tűzben. A hatóság most ejtette meg a telepen a vizgálatot s a szerencsétlenség lefolyásáról remes részleteket nyomozott ki.

Kiderült ugyanis, hogy a tűz huszonhat méter mélyen a Tisza fenekén tört ki az egyik caisson munkakamarájában. Az agyagszállító gépet tisztogatták a munkások miközben az olajos tisztító kőz meggyuladt ettől azután tüzet fogott az egyik munkás ruhája.

Hat munkás tartózkodott itt a Tisza fenekén, a kik rémülve menekültek a munka kamarából. Letépték társukról az égő ruhát s fölszálltak a Tisza fenekéről a légszilipbe.

Onnan azonban nem tudtak kijutni, mert a másfél atmoszférányi nyomású sűrített levegőt nem lehetett egyszerre kibocsátani a szilipből. Ha hirtelen engedik ki a sűrített levegőt, úgy a légváltás öli meg őket, arra pedig nem volt már idejük, hogy a levegőt fokozatosan temperálják.

A munkások erre visszatértek a víz fenekén levő munkakamarába s a tűzön átfutottak a kamara két oldalán elhelyezett közlekedő csőhöz, Ezen keresztül jutottak ki aztán a szabadba. Menekülésüket nagyon megnehezítette az, hogy mind a hatan fájdalmas égési sebeket szenvedtek s így csak nagy nehezen tudtak elmenekülni tűzveszedelemből.

A vizgálat során megállapították azt is, ha a tűz olyan caisson munkakamarájában történik, a mely csak egy közlekedő csővel van ellátva, úgy mind a hat munkás szenné ég a Tisza fenekén. Ugyanis a közlekedő cső végén szintén lépszilip áll, a mely sűrített levegővel van tele. Miután két közlekedő cső volt a caissonon, így a sűrített levegő megoszlott s könnyen lehetett a közlekedő csővekben a levegőt temperálni. A telepen dr. Hergó Izstván dorozsmai főszolgabíró járt künn és személyesen ejtette meg a szerencsétlenség esetében a vizgálatot.

Lukács Béla családjának gyilkosa.

Temesvár, 1900. jan. 22.

Lukács Béla tragikus végének esetele alkalmából a lapok megemlékeztek az oláhok 1848-iki borzasztó vérengzéséről is, a melynek Lukács egész családja áldozatul esett. Engedjék meg, hogy felujtsuk ezen emlékezést, mely összefügg ezzel a rémes történettel.

Mielőtt Vécsey serege 1849-ben Semesvárt ostrom alá vette volna, elégsz fiatal ember tűnt fel hirtelen ebben a városban, a ki Gligorescu névvel mutatkozott be az embereknek. Gligorescu az ostrom alatt egyre azt hajtogatta:

— Ha bejönnek a magyarok, el vagyok veszve!

Nem kérdeztük tőle, mit jelentenek ezek a szavak, mert oláh tuzónak tartottuk. A vár felmentése után Gligorescu hirtelen eltűnt. Másfél évvel az események után az eszembe került egy ujsághír, a mely elmondta a következőket: „Gligorescu fellázította az oláhokat egy földbirtokos ellen. Az egész családot meggyilkolták, egy kis fiu kivételével, a kit az egyik szolga megmentett.

A családnak azonban befolyásos rokonai voltak Bécsben, a melyek keresztülvitték, hogy Gligorescu ellen a bünygyi vizsgálatot megindítsák. Mikor Gligorescu megkapta az idézést, kiment az erdőre, lehajtott egy ágat, ráerősített egy kötelelet, betette a nyakát a hurokba azután föleresztette az ágat. — Gligorescut felakasztva találták.

A megmentett gyermek, a kiről itt szó van, valószínűleg nem volt más, mint Lukács Béla.

CSARNOK.

A bűn.

Irta: Vadász Nándor.

Félhomály dereng a gazdagon díszített szobában, a nehéz függönyök nem engedik beözönlenni a meleg perzselő napsugarakat. A közeli templom órája tizet üt.

A pamlagról csinos fiatal ember emelkedik fel. Látszik rajta, hogy valami mulatságon lehetett, mert csak úgy ruhásan pihent le.

Számolni kezdi az óráütéseket.

— Tiz! — mormolja s félre huzva az egyik ágy függönyét, — költögetni kezd valakit.

— Laczi . . . tiz óra!

A másik férfi is felül az ágyban.

— Jó reggelt öreg! folytatá az előbbi — úgy alszol, mint egy mormotér, végig aludnál két napot egyfolytában.

— Sok is már az Lajos — szólal meg a felébresztett fiatal ember álmosan — már több két heténél, hogy mindennap reggel felé jövünk haza. Én nem bírom tovább pajtás! . . . Ugy-e hogy ma már nem me-

gyünk sehová? teszi hozzá aggodalmasan vizsgálva barátja arcát.

— Nem, nem öreg — biztosítja emez — most már megint rendes életet fogunk folytatni.

— S dolgozni fogunk s te befejezed a festményedet.

— Te meg a trilógiadat — mondja a festő.

— S ünnepelni fog téged a világ.

— A te költeményeidről meg dieshymuszokat irnak az ujságok . . .!

— Dolgozni fogunk . . .!

— Igen.

— Dolgozunk! — ismétlé a költő boldogan.

A délelőttöt a műteremben töltötték.

Délután egy meghívót hozott be az inas.

— Estélyre megyünk — jelentette ki a festő.

— Hát mégis megyünk?

— Igen, nem lehet kitérni előle a néném rendezé, de ígérem, hogy ez lesz az utolsó.

Nyolcz óra körül együtt szálltak ki a kocsiból a fényesen kivilágított palota előtt.

— Lajos, ki ez a gyönyörű teremtés?
— Garam Nelly, annak a milliomos Garamnak a leánya.

Mintha László a tündér álmaiból elevenedett volna meg! Az üde arczu csinos szép leány mindössze 19 éves volt s a szüzi szépség minden bűbája egyesült benne. Arca mint az érintetlen rózsalevél, tekintete tiszta mint a napsugár, s szelid, mint a szenteké.

Egy néhány közömbös szó, vagy mit tudom én, a pillantások találkozása elég volt hogy a két fiatal teremtés szívükben titkos s fájdalmas szerelemmel térjen haza.

László szóval huzódott a koesi bel-sejébe s folyton szemé előtt lebegett a tündérszép leány édes baba arca.

— Mikor felfelé haladtak szobájukba, a lépcsőn hirtelen száraz köhögés fogta el. Lajos részvétellel szólalt meg:

— Még sem kellett volna elmenünk Laczi!

Arca meg átölelte barátját és — egy könnyeseppel törült ki a szeméből.

— Folyt. köv. —

Városi színház.

Holnap szerdán, jan. 23-án:

A nagymama.

Vigjáték három felvonásban.

Nyílt-tér.

Borjvóknak, kik a bort savanyviz-ekkel szedetik vegyíteni, mindenképpen

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
Spanyol-kút

Ajánlható. E víz közömbösíti a bor savát és az itálnak kellemes, ingerlő mellékízt ad, annélkül, hogy azt fokozta festene.

Dr. J. G. POPP-féle ANATHERIN
Az ön anatherinje kiváló szer a szájüreg fertőztelenítésére, valamint a száj és torok nyálkahártya gyuladása ellen. Meggyőződ em, hogy az ön Anatherinje savakat nem tartalmaz mint sok más szájviz. 7.
Dr. FRANTZ H. fogorvos.
Ara frt 1.40. frt 1.— 0,50

Kapható Debreczenben **Tóth Béla** és **Mihalovits István** gyógyszerárában, továbbá a legtöbb gyógyszerárában és illatszerkereskedésben.

Tisztelet annak, akit megillet!

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben, Bécs mellett, a következőket írják **Altonából** 1897. évi aug. hó 11-iki kellettel:

Immár 70 éves vagyok és 10 év óta csont izületi rheuma és hámorrhoid-csomó miatt szenvedtem, de segítséget nem lelhettem. Csúpan az ön **Wilhelm-féle** antiarthritis és antirheumatikus vértisztító theája volt képes bajomtól 3 hét alatt teljesen megszabadítani. Ezért önnök és a grófnőnek, kinek nyilatkozatát a lapokban olvastam, legjobb köszönetemet fejezem ki.

Legmélyebb tisztelettel

Anckermann Kristóf, magánzó.

Altona Hamburg mellett Reichenstrasse 6.

Kapható minden gyógyszerárában.

Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerárában. 1.

Szerencsétlen uri

asszony, kinek férje elmebetegség miatt keresetképtelen, uri családhoz gyermekek mellé vagy szoptatósnak ajánlkozik. Megkeresések Neizer Antalné Karajenő Pestmegye intézendők.

Szives tudomásul!

Saját termésű, tiszta

természetes ó-borok

Szent-Anna puszta homoki szőlő telepünkről.

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér
Rizling	92 „
Veres asztali 98-ról	80 „
Veres Kadarka 98-ról	1.20 „
Asztali siller	70 „
Nagy burgundi siller	92 „

Palaczkokért 16 fillér letét.

Hordó számra való vételnél megfelelő engedmény.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos fiai czégnél

Debreczen, Tisza palota

valamint

Geréby Fülöp Utódai uraknál.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából január hó folyamán a raktáron levő

Női ruhaszöveteket

színes selymeket mosó velezeket, atlas satin és batisztokat, haraszt kendőket,

valamint szőnyeget, függönyöket

tetemesen leszállított áron árúsítjuk el.

Szabó Lajos Fiai

DEBRECZEN, Rózsater.

7 méter egy ruhának való női divatszövet 1 frt 75 kr

11163/1900

Árverési hirdetés kivonat.

Debreczen város tulajdonához tartozó Szent-Anna utca volt leányiskolai házastelek, mely a debreczeni 6620. sz. ltkvben 3484. hr. és 2537. régi sorszámmal van bejegyezve, — **1901 évi. febr. hó 16-ik napján t. e. 10 órakor** a városháza közgyűlési termében tartandó nyilvános árverésen eladtni fog.

Kikiáltási ár: 13187. korona 20 fillér melyen alul ezen ingatlan eladtni nem fog. Bánatpénz a kikiáltási árnak 10%-a, mely az árverelő bizottság kezéhez leteendő. Vevő 1901. évi május hó 1-én lép az ingatlanak birtokába a három egyenlő részben fizetendő vétel árat, 1901. évi május, június, és Julius hónapok első napjain tartozik lefizetni, mindeniknek részlet után folyó év május 1-től járó 6-% kamat is fizetendő, bánatpénz az utolsó részletben tudatik be.

Az árverési részletes feltételek Debreczen város számvevői hivatalánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, és az árveréskor árverelni kívánók által alá irandók lesznek.

Kelt Debreczenben 1901. jan. 14. napján.

A városi tanács.

Chief-Office 48 Brixton-Road, Lndor, SW.

Valódi **ZAGORIAI mellisyrup**

keltelmes és hasznos szerfűlőtteknek és gyermekeknek, göresös köhögésojto és számarhurtnál, tüdőkatarrh. elnyátkasodás és minden mel-baj ellen. Váladékot megkönnyíti. Egy üveggel küld az összeg előleges beküldése mellett **3 hor 30 fillérért**

APOTHEKER A Thierry' Balsam Fabrik Pregradában, Rohitsch Savanyukut mellett. Vigyázzunk az üveg elzáró ónjába benyomott czégre: Thierry védangyal gyógyszer-tára. (B)

MEGHIVÓ.

A püspök-ladányi első takaré- és önségély egyesület mint szövetség

t. tagjait a f. évi január 31-én délelőtt 10 órakor saját helyiségünkben tartandó

közgyűlésre

tisztelettel meghívom.

Tárgyak:

1. Az 1900. évi zárszámadás és mérleg előterjesztése.
2. A felosztás iránti határozat s az üzletrészek megállapítása.
3. Tisztviselők tiszteletdíjának megállapítása.

P.-Ladány, 1901. január 20.

Kiss Ferencz

elnök-igazgató.

Tagok száma 1900 január 1-én 275 — 1303 üzletrészzsel.
" " 1900 decz. 31-én 263 — 1192

Eddig felülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi tisztított

törvényileg védett sárga csomagolásban üvege 2 kor., fehér csomagolásban üvege 3 kor

MAAGER VILMOSTÓL BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és **könnyű emészthetőségénél** fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik es rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az **egész testi szervezet, különösen mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.** — Kapható az **osztr. magy. monarchia legrőb gyógyszer-tárában és gyógyszeráru kereskedésében.**

Főraktár és fő-árusítás az osztr. magyar monarchia részére:

Maager Vilmos Bécs,

III/3, Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg tiltatnak

POLGÁR SÁNDOR

Utánzás ellen védve 16302 sz.

m. kir. szabad. nyert orvosi mű- és kötszerész

BUDAPEST,

VII. Erzsébet-körut 50 sz. Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvos sebészeti és beteg-ápolási tárgyakban.

Saját találmányu m. kir. szabadalmazott Polgár féle

SÉRVKÖTŐ

haskötő, göresér elleni gummi harisnya, orthopaedia-készülékek, műlábak és kezek stb. Valódi francia különlegességek F. Berguerand fils párisi gyárából.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

ÜZLETI KÖNYVEK,

csinos kiállításban, erős kötésben, igen jutányosan kaphatók

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.